

Ea
16705

**MEIE VABATAHTLIKUD
RIIGI-TÖÖTEENISTUSES**

258.39

nr. 4, 1961.

Sotsiaalne fond

16705

84

Kui meie täna, kuue aasta järgi, saksa riigitöteenistusse ja tööteenistuskohustusse kui endastmõistetavasse nähtesse suhtume, siis aimab kõrvalseisja vaevalt, millised võitlused olid tarvilikud tööteenistuse arendamiseks selleks, mida ta tänapäeval enesest kujutab. Tööteenistus on mõistetav vaid tööidee põhilise revolutsioneerimise seisukohalt.

Riigitöteenistuse looja, Konstantin Hierl, ütles ühel koosolekul 1933. a. järgnevad sõnad: „Tööteenistuse idee on küll uue aja iseloomustavamaid väljendusi, on liikumise alguseks, mis oma püüetega, oma töö mõtte käsitlemisega, oma kokkukuuluvuses maaga, seisab teravaimas vastolus kaduva liberalistliku ajastu vaimuga, millele juutus on andmas üha suuremal määral oma ilmet.“

Liberalistlik maailmavaade näeb töös ainult vahendit sihi saavutamiseks, rahateenimiseks, enam või vähem hädatarvilikku pahet. Targeimaks loetakse seda, kes mõistab paremini teisi enese heaks töötada lasta ja võimalikult vähesel isikliku tööga võimalikult palju raha teenida.

Rahvusssotsialistlikul Saksamaal on töö peamiseks elu sihiks. Inimese elu koosneb tööst ja võitlusest, tööst, kuna miski meie olemasolule hädavajaline ei kuku meile sülle tööta ja võitlusest, kuna saavutatut peab säilitama, kaitsma ja suurendama. Selline on eluseadus.

Liberalistlik seisukoht väärtustas tööd selle järgi, millist tulu ta üksikisikule võimaldas. Rahvusssotsialism hindab tööd ainuüksi selle väärtuse järgi rahvaühiskonnale.

Endistel aegadel leidis inimesi, kes vaatasid käsitöölisele ülalt alla kõrkuse

~~SE 12 150~~

AR

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

109.084 X

Ar 942. Meie

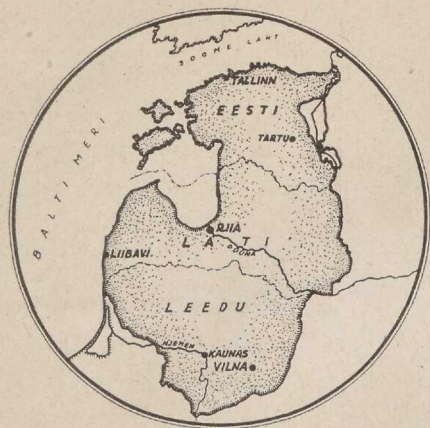
1

ja halvaks panuga. Sellised ekslikud ja kahjulikud vaated kõrvaldati igavesteks aegadeks. Iga saksa mees ja iga saksa naine, olgu ta rikas või vaene, teeb ühiselt teiste noortega laagris kehalist tööd, mida igaüks peab õppima tundma.

Kehalise ja vaimse töö tegijad ei tohi kunagi enam suhtuda üksteisesse vaenulikult, sest nad kuuluvad ühte ja peavad üksteist täiendama. Kehkjad üleolekutunded kaaskodanike vastu, kes seisavad „ainult“ treipingi taga, masina juures või põllul adra taga, peavad kõrvaldatama. Teiselt poolt peab aga ka kehalise töö tegija teadma, et ükski ühiskond ei saa püsida ilma vaimse tööta. Iga kodanik peab õppima austama ükskõik millist ausat ja tootlikku teise inimese tööd. Kellegil pole õigust teise peale ülalt alla vaadata, ennast paremaks pidada, vaid igaüks peab asuma oma kohale olemasolevas ühiskonnas. „Ainult tööline“ —, see oli omal ajal võltsi „kodanliku“ mõtlemisviisi väljendus, mis põhjustas laiade rahvamasside proletariseerumise. Rahvussotsialism muutis sellevastu sõna „tööline“ iga töötava rahvaliidme aunimetuseks. Reaktsionäärsele mõtlemisviisile vastukaluks olgu öeldud täie otsustavusega, et ka töö on igaühele autenistuseks. Üksikisikule osutatav lugupidamine ei sõltu mitte sellest, mida ta töötleb, vaid kuidas ta täidab oma kohust.

Tööteenistuskohustus pole hädaaegade sünnitus töötaoleku kahjude vältimiseks. Tööteenistuskohustus pole ka mingi rindetöö. Ta ei varusta mitte eraettevõtlust odava tööjõuga. Ta pole ka mingi riiklik konkurentsettevõtte töötasude allasurumiseks. Tööteenistuskohustus varustab riiki tööväega, mida riigi juhatuse kasutab suurte riigipoliitiliste ja kultuurseid sihte teenivate tööde teostamiseks. See töövägi on peale selle riigipoliitilise kasvatuse vahendiks rahvussotsialismi vaimus, suurejooneliseks kooliks, kus püütakse ühises töös liita teineteisega vaimne ja kehaline töö.

Kasvatus õigeks arusaamiseks tööst on vaid üks osa riigitööteenistuse poolt pakutavast üldkasvatusest. Kooselamise kaudu kitsamas tööühiskondlikus ringkonnas avaldab ennast noor mees sellisena, nagu ta on tegelikult. Iga ühiskondliku mõtlemisviisiga vastolus olev iseloomuomadus silutakse pikkamööda paratamatult. Iga väikseimgi töö nõuab selle täitja poolt täielikku andumust oma ülesandele. Iga jõudlus on sihikindel ja teenib keha arendamist ja tugevdamist.

Tööteenistustlase päevatöö kulgeb täpselt määratud rada. Töö ja vaba aeg, õppus ja puhkus täiendavad üksteist tõhusalt ja on jaotatud selliselt, et nad tagavad noorele mehele võimalikult soodsa vaimse ja kehalise arenemise. Peale äratamist varasel hommikutunnil järgnevad spordiharjutused. Liikumine värskes hommikõhus koos otstarbekate harjutustega annavad kehale päevatöoks vajalikku jõudu. Peale esimest einet järgneb laagri meeskonna hommikune ülevaatus, mille järgi antakse teada päevakava. Hommikupool on täidetud tööga ehituskohal. Peale lõunat järgneb puhkus, kus keha saab lamamise kaudu vajalikku kosutust. Päeva ja nädalakavaga täpselt määratud järjekorras vahelduvad töö ja õppus. Õppus koosneb maailmavaate arendamisest ja poliitika tutvustamisest, kehalisest kasvatusest ja korraharjutustest, mis kasvatavad sõdurlikult valvsat hoiakut ja võimaldavad esinemist koondravis. Vaba aeg peale õhtusööki veedetakse koos. Selle ülesanne on pakkuda peale tehtud päevatööd kosutust ja meelelahutust. Igal pühapäeval saavad tööteenistustlased väljaminekuloo ja võivad kasutada vaba aega oma soovide kohaselt. Aegajalt toimuvad ka pikemad väljasõidud, kus tööteenistustlastele avaneb võimalus tundma õppida suuremaid linnu või maastikuliselt eriti ilusaid Suursaksamaa maakohtasid.

Tööteenistuse ülesanne on luua kehaliselt ja vaimselt väärtuslikke inimesi, kes oleksid tulevikus rahvussotsialistliku maailmavaate kandjaks.

Käesolev Euroopa olemasolu eest peetav sõda, mis pakub meie maailma-jaole ja tema rahvastele peale võidukat lõpetamist aastasadadeks vaba ja

Homnikuse ülevaatuse eel heisatakse pidulikult osakonna lipp.

Tervitukseisak labidaga.

võimsa arengu võimaluse, haarab eranditult kõiki inimesi ja rahvaid ning nõuab nende kõikide kaastööd tänapäeva ülesannete heaks.

Vabanemisega bolševistliku ikke alt anti eesti rahvas tagasi euroopa rahvaste perre. Ka tema peab nüüd õppima tundma Saksamaal valitsevat uut vaimu ja käsikäes saksa ja teiste rahvaste noorusega alustama üles-ehitustööd mitte ainult oma kodumaal, vaid kogu Euroopas.

Riigitöteenistus on üks tähtsaid vahendeid rahvaste vahelise koostöö arendamiseks. Eesti, läti ja leedu noorusel on nüüd soodus võimalus näidata riigitöteenistuses oma tervet ja mõistlikku hoiakut.

Juba mitmete kuude jooksul viibib tuhandeid Ida-ala vabatahtlikke tööteenistuslasi Saksamaal. Arusaamisega järgnesid nad aja kutsele ja andsid ennast üles. Nad vaadati arstlikult läbi, leiti olevat tööteenistuskõlbulikum ja on nüüd jätnud juba esimese väljaõppeaja seljataha. Täisväärtuslike tööteenistuslastena püüavad nad õigustada neile osutatud usaldust. Vabatahtlikud kohanesid edukalt oma eluga, ka keelelised läbikäimiskused vähenevad vastastikkuse elava suhtlemise tõttu päevpäevalt.

Tööteenistuslased elavad laagrites, mis asuvad maastikuliselt ilusates kohtades. Elamud on õhurikkad ja puhtad ning tagavad terve ja hügieenilise elamise. Tervislik hoolekanne on eeskujulik. Osakonna liikmete tervisliku seisundi üle teostatakse pidevat järelvalvet ja kergemad haigusjuhtumid ravitakse kohapeal. Mitmekesisemad ravimid on igal ajal haigete käsutuses.

Tööteenistuslaste rõivastus on rikkalik, otstarbekohane ja valmistatud heast materjalist. Igal mehel on 3 garnituuri vormirõivaid, milledest üks on esinemisgarnituur ja on määratud pidulikeks sündmusiks ja väljaminekuks. Igaühel on veel treeningdress, spordirõivastus ja pesu, peale selle 3 paari saapaid ja üks paar spordikingi. Tööteenistuslaste vorm on nägus ja korralik ja nad kannavad oma pruuni aurõivastust silmapaistva uhkusega. Toit valmistatakse osakonnas ja on maitsev ning rikkalik. Iga osakonna köögid ja varuruumid on varustatud tänapäeva uusimate nõudmiste kohaselt. Laagris möödub Ida-ala vabatahtlike elu valgusküllaseis mugavates koosolu- ja ruumikates õhurikastes magamisruumes. Kord nädalas toimub ruumide üldpuhastus. Kõikjal valitseb otse piinlik kord ja puhtus, mis on parimaks tõendiks osakonna elanike korraarmastusest.

Nüüd kõnelevad meie vabatahtlikud!

Millised tunded ja meeleolud valitsevad Ida-ala vabatahtlike riigitöteenistuslaste seas, sellest jutustavad nad järgnevalt ise.

Lätlane Aleksanders Ozolins, sünd. 27. septembril 1921, jutustab:

„Ma sündisin Dünaburgis, kus minu isa oli kapteniks läti sõjaväes. 1941. a. lõpetasin Volmaris gümnaasiumi ja mul oli seega võimalus tutvuda bolševistliku õpetuse hullumeelsustega. Sõja puhkedes võtsin ma vabatahtlikuna osa võitlustest põgenevate bolševistide vastu. Kui saksa sõdurid sisse marssisid, tundsimme me end jälle inimesed olevat, inimesed, kes on kistud välja pörgust. Meie rahvas päästeti täielikust hävingust. Kui ilmusid esimesed üleskutsed astumiseks RAD'i (RAD = Reichsarbeitsdienst = riigitöteenistus), andsin ma end kohe üles, ehkki mõned tühjade juttude levitajad mind hoiatasid ja ei tea millist saatust ennustasid. Ma ei lasknud ennast eksitada, sest rahvast, kelle liikmed vabastasid minu rahva, võisin ma oodata vaid kõige paremat. Selles lootuses pole ma ka pettunud.“

Läti vabatahtlik Aleksanders Ozolins.

Leedu vabatahtlik Olega Kripaitis.

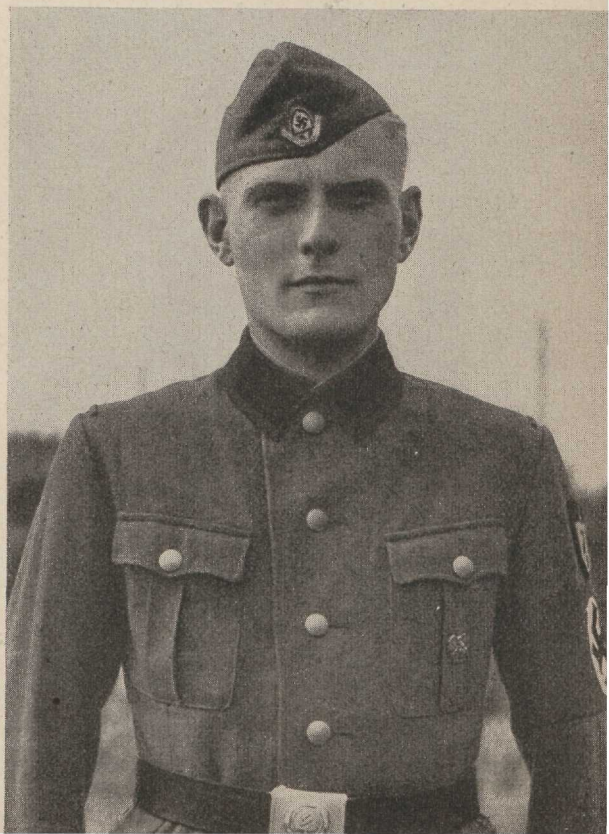
Leedulane Olega Kripaitis, sündinud 6. jaanuaril 1920, lõpetas rahvakooli ja tegutses selle järgi maal talutöölisena, kus ta viibis ka bolševistlikul õuduste aastal.

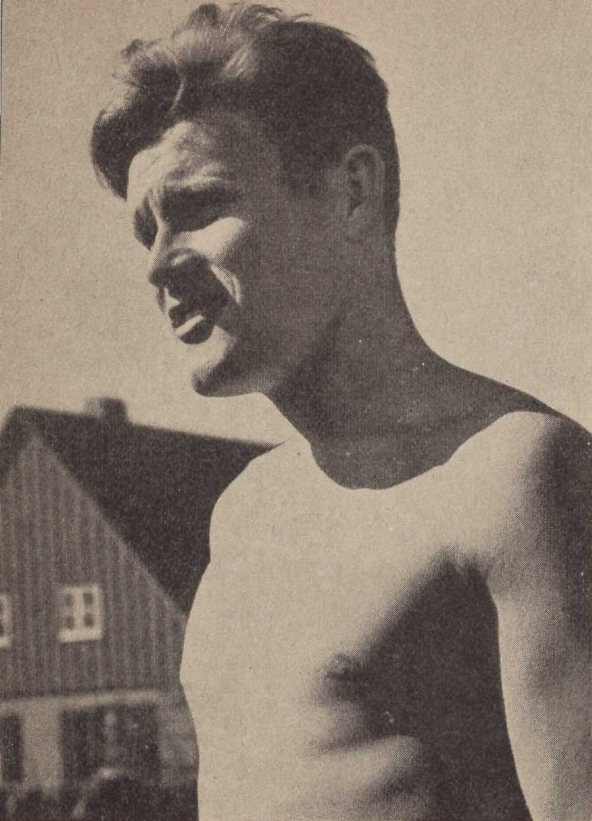
„Kui bolševikud tungisid sisse Leedusse, aimasin ma kohe, milline hirmus saatus ootab minu rahvast. Kõik minu aimdused täitusid. Juunipäevadel küüditati Siberisse koos paljude tuhandete minu rahvuskaaslastega ka minu onu oma kogu perekonnaga. Astumisega riigitööteenistusse tahtsin ma näidata oma suurt tänulikkust kangelaslikule saksa sõjaväele ja tema juhile Adolf Hitlerile, kes vabastasid meid bolševismist, milline ähvardas hävitada meid kõiki. Elu ja tööga RAD'is olen ma täielikult rahul. Ma olen veendunud, et järgmisel RAD'i vabatahtliku ülesandmise tähtajal palju, palju enam mu rahvuskaaslaste end üles annavad kui möödunud kevadel. Algul oli mul küll pisut raske kohaneda RAD'i eeskujuliku distsipliini ja korraga, kuid nüüd on see kõik meile saanud juba harjumuseks ja meie täidame oma kohustusi täpselt sama hästi kui meie saksa kamraadid. Meid on juba sageli meie juhtide poolt kiidetud ja austatud.“

Elust ja tegevusest RAD'is on eriti vaimustatud sihvakas eesti noormees Unt, kes on suur spordisõber. „Siin võib igaüks harrastada seda spordiharu, milline temale eriti meeldib. Peale tagasitulekut töölt laagrisse ei lähe me mitte puhkama, vaid harrastame põhjalikult võimlemist või mängime korvpalli. Kindlasti leidub minu kodumaal paljusid, kes ei taha hästi uskuda, et väsimusest saab paremini üle võimlemisega ja liigutustega, kui lamamisega. Sportlik tegevus on aga oivaliseks vahendiks musklite väsimuse kõrvaldamiseks. Oma vabal ajal külastame me sageli lähedal asuvat linnakest, mis asub looduslikult vägu kaunis kohas. Tihti läheme me kinno ja hoolitseme selle eest, et ükski „Kraft durch Freude“ etendus ei jääks vaatamata. Meid toitlustatakse eeskujulikult ja me saame ohtralt puuvilja. Võib rahulikult öelda, et RAD'is hoolitsetakse kõige eest. Muidugi peame ka meie täitma oma kohustusi eeskujulikult, mida me oma parima oskuse kohaselt ka teeme.

Täna on möödunud 3 kuud ajast, mil me astusime riigitöteenistusse. Kohanemisaeg on möödas ja nüüd me tunneme endid juba täisväärtuslike tööteenistuslastena. Meie töötame ja õpime, sooritame väljasõite, kusjuures me külastame arvatavasti peatselt Berliini. Meil läheb hästi. Vahest tunneme me küll koduigatsust, aga kui pikk see üks aasta siis ikka on! Peale selle möödumist pöördume me tugevamatena ja küpsematena koju tagasi.“

Eesti vabatahtlik Hardy Unt.

Läti vabatahtlik Peter Lasdinsch.

Tööteenistuslane Peter Lasdinsch, lätlane, sündis 26. mail 1921. Peale rahvakooli lõpetamist tegutses Lasdinsch ehitustöölisena.

„Vaevalt lugesin üleskutset astumiseks riigitööteenistusse“, jutustab Lasdinsch, „kui ma ei kõhelnud enam ja teatasin end vabatahtlikuna. Järgnemist sellele üleskutsele pidasin ma enda aukohustuseks. Ma teadsin, et astumisega riigitööteenistuse ridadesse mul avaneb võimalus õppida tunda selli rahva elu ja kultuuri, kelle pojad vabastasid minu kodumaa bolševistlikust ikkest. Ma tunnen end riigitööteenistuses suurepäraselt. Meil valitseb parim arusaamine saksa kamraadidega, kes püüavad meid abistada, kus iganes võimalik. Jutud, nagu oleks riigitööteenistuses olevatele lätlastele õmmeldud selga täht ‚L‘, on võetud täielikult tuulest. Selliste juttude levitajad on reeturiteks ja kahjuriteks sakslaste ja lätlaste sõbralikus koostöös. RAD'i juhatuse silmis oleme meie, lätlased, leedulased ja eestlased täiesti samaväärsed meie saksa kamraadidega, sest meie kõik teostame ühiseid ülesandeid ja täidame sama kohustust.“

Leedulane Vladimirs Goferris, sündinud 22. jaanuaril 1922, oli bolševistlikul õuduste ajastul tehnikumi õpilaseks Kaunases.

„Minu isa“, jutustab Goferris, „vallandati kommunismivastaste vaadete ja rahvusliku meelsuse pärast kohe omalt kohalt ja teda jälitati pidevalt. Et võimaldada perekonnale ülalpidamist, olin ma sunnitud oma õpingu katkestama ja tööle asuma. Ainuüksi tänu õnnelikule juhusele jäin ma Sibirisse küüditamata, nagu oli minu vanemate saatus. Kui sõda algas ja Suursaksamaa sõdurid Leedumaa vabastasid, andsin ma end kohe üles vabatahtlikuna sõjaväkke, et tasuda kätte võitlusega õlg-õla kõrval minu kodumaa vabastajatega oma rahvuskaaslaste surma eest. Minu nooruse tõttu ei võetud mind kahjuks vastu, mida minule sõbralikult selgitati. Siis aga avanes võimalus ülesandmiseks RAD'i, mida ma ka kohe tegin. Sest ajast peale, kus ma viibin RAD'is, püüan ma töötada kogu jõust, et oma töö ja jõudlusega aidata kaasa saksa sõjaväe võidule, mille järgi minu armisatel vanematel ja paljudel teistel rahvuskaaslastel ehk avaneb võimalus pöörduda tagasi kodumaale. RAD'i kamraadide seltskonnas tunnen ma end oivaliselt. Saksa-keele mittevaldamine valmistab minule küll veel raskusi, aga seda virgemalt püüan ma keelt õppida.“

Leedu vabatahtlik Vladimirs Goferris

Ida-ala vabatahlikest RAD'is jääb parim mulje. Juhid avaldavad neile parimat kiitust nende valmisoleku eest pühenduda harjumate ülesannete täitmisele, nende püüdluse eest mitte maha jääda oma saksa töökaaslastest ja nende distsipliinitunde eest. Iga üksik eesti, läti ja leedu RAD'i vabatahtlik on sellest teadlik, et tema käitumise järgi ja tema suhtumise põhjal tõsse, kohustustesse ja oma töökaaslastesse tehakse otsustus kogu tema rahva kohta.

Vabatahtlikul on palju õppida: osaliselt harjumatu distsipliin, hoopis teistsugused tingimused, kõigest sellest peab saama võitu. Sellele lisandub veel paljude juures saksakeele mittetundmine, mis raskendab tööteenistuse juhtide ja tööteenistuslaste vahelist arusaamist. Ida-ala vabatahtlike auks olgu öeldud, et nad on kohanenud kõigega, nende usinus ja hoolas suhtumine oma ülesandesse on tunnustust vääriv. Kui meie neid värskaid sihvakaid noorureid hästiistuvais vormides vaatleme, kui meie neid näeme harjutamas, laulmas, suhtlemas nende juhatajatega või kuskil mujal, siis usume vaevalt, et see kõik on saavutatud vaid mõne kuuga.

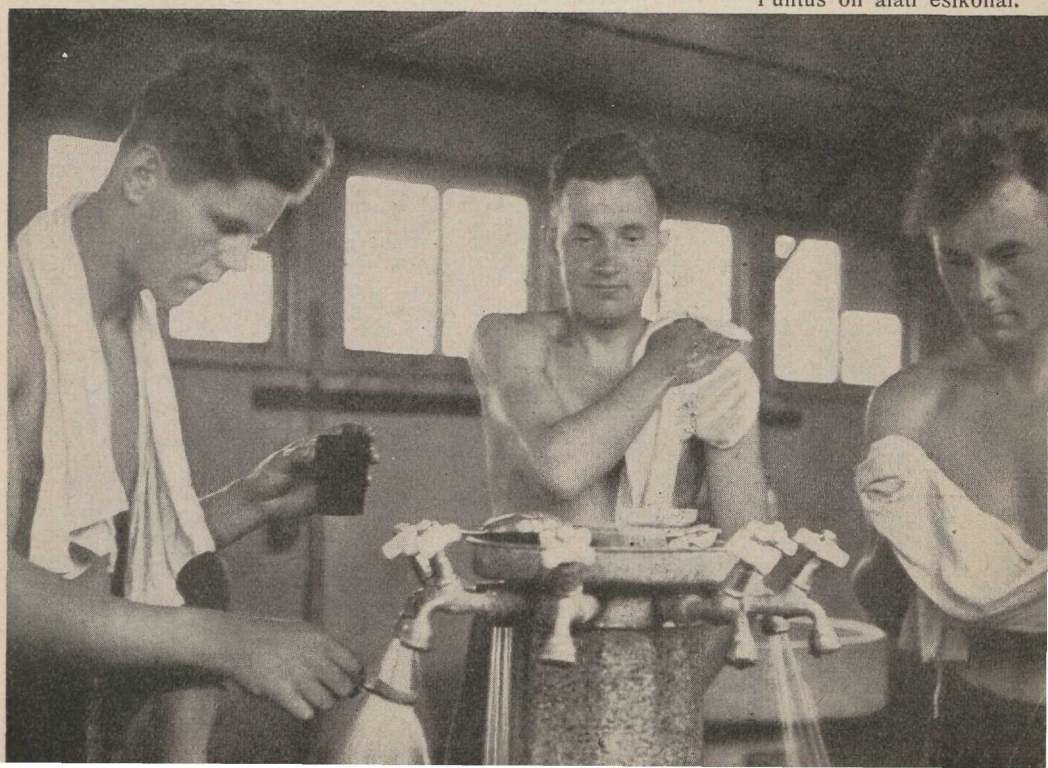
Ühe aasta pärast on Ida-ala vabatahtlikud uuesti on kodumaal ja võivad siis ise jutustada, mida nad on näinud ja õppinud Adolf Hitleri maal head, kaunit ja uut.

Töö kaudu Saksamaal karastatutena ja tiivustatutena pöörduvad need „mehed labidaga“ taas oma kodumaa pinnale tagasi, et maapõliste talupoegade na oma essiisade maad harides olla igaveseks allikaks värskete verele ja tervele rahvale.

Igal hommikul toimub murdmaajooks.

Puhtus on alati esikohal.

Ühiselamud on piiratud kaunite aedadega.

„Palun veel üks klaasitäis piima . . .“

Tööteenistuslased on talupojale asendamatuks abijõuks.

Töõteenistuslased võtavad osa kindlustustöist rändluidete vastu.

Kivilõhkumismasina meeskond on varustatud töö ajal kõikide tarvilike kaitsevahenditega.

Raudteetamm parandatakse ühise tööga lühikese aja jooksul.

Tehtud töö järel maitseb söök eriti hästi.

Söök valmistatakse kokkade poolt eriti hoolikalt.

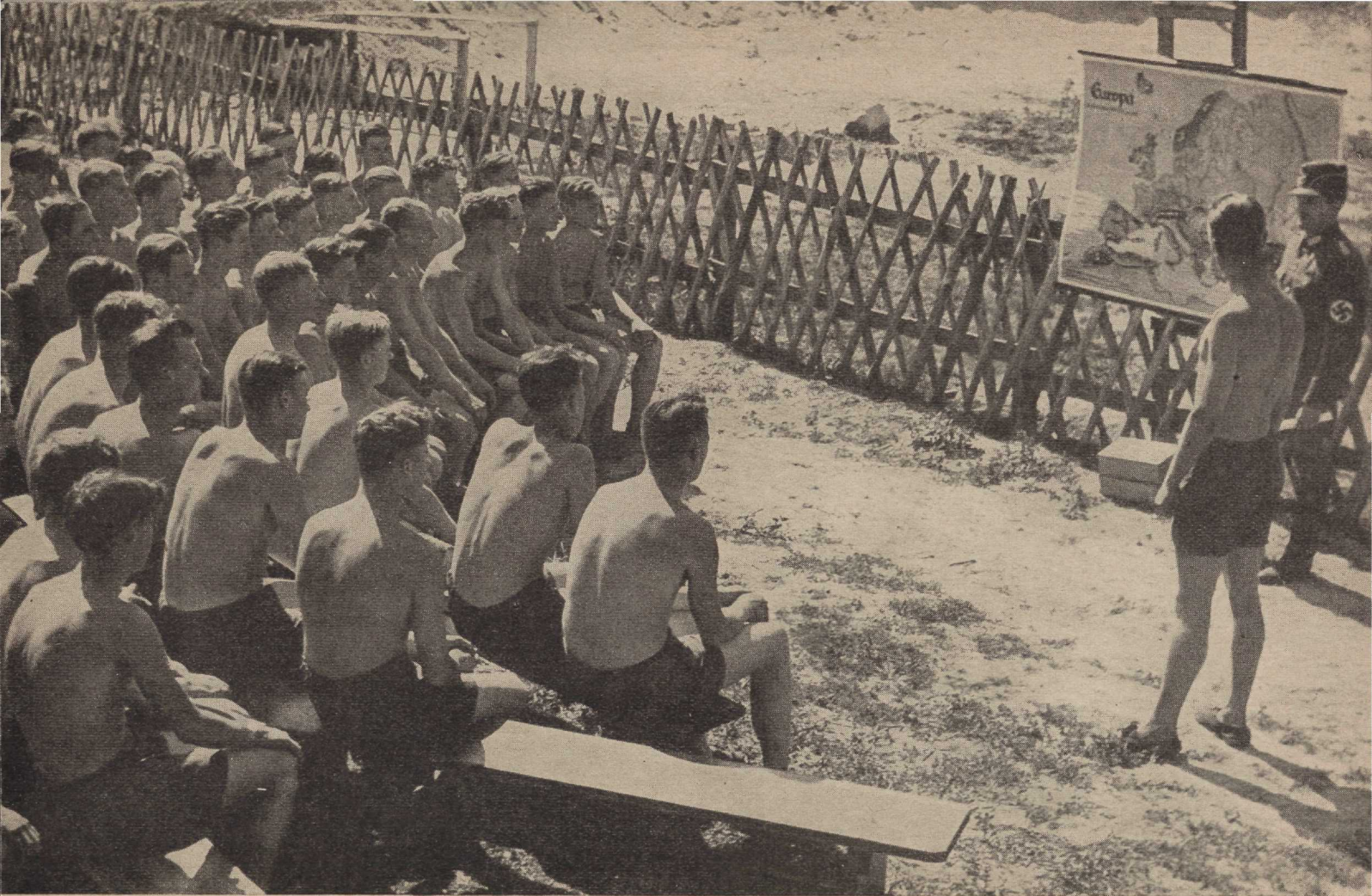

Pudel külma õlut mõjub hästi karastavalt lõunases päikesepaistes.

Päikesepaistelisel pealelõunatundidel kõlavad saksa ja kodumaa laulud.

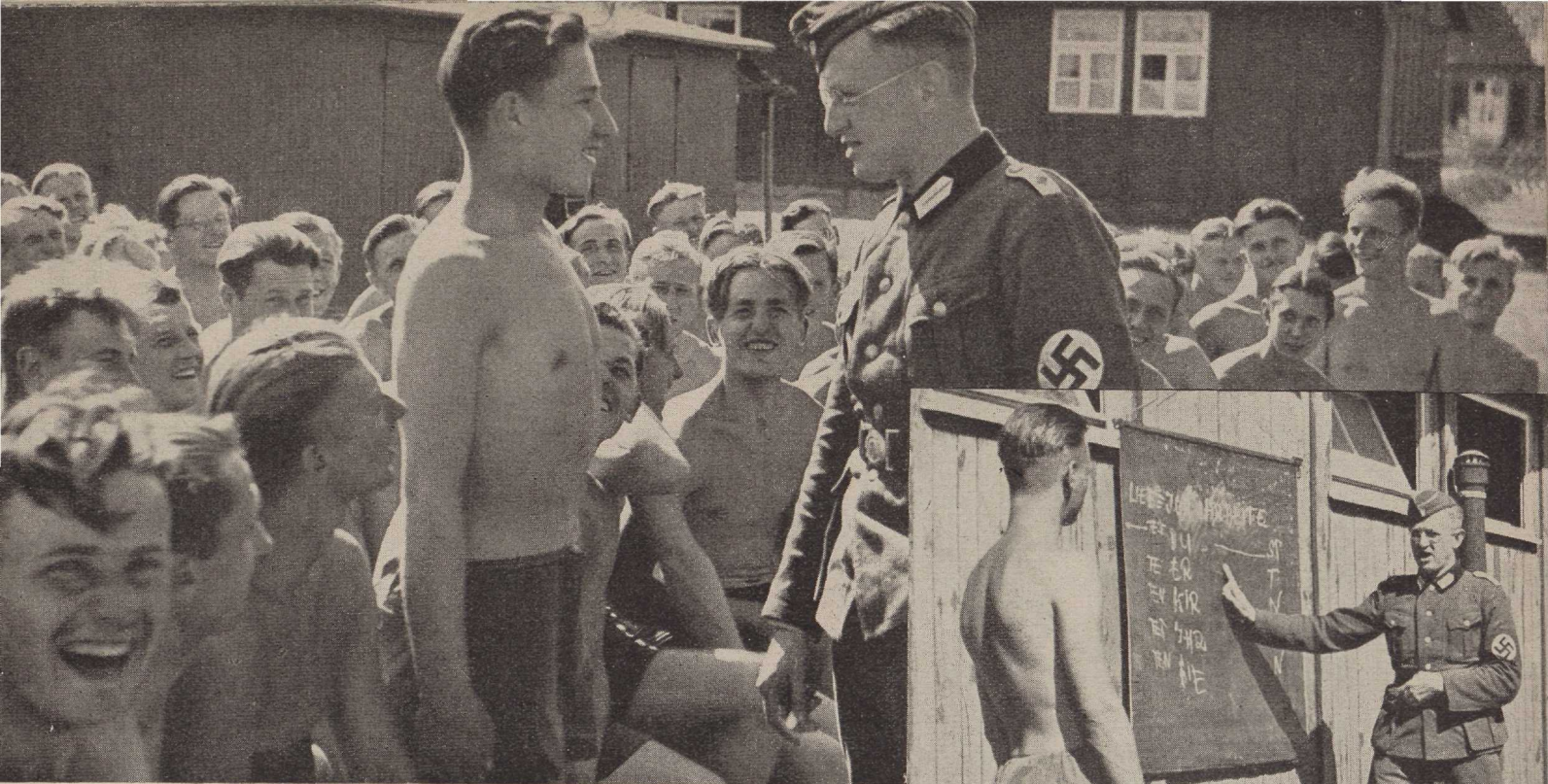
Tööteenistulased õpivad tundma rahvussotsialistlikke tõekspidamisi.

Metsaveerel on tore harjutada.

Üksikväljaõpe labidaga.

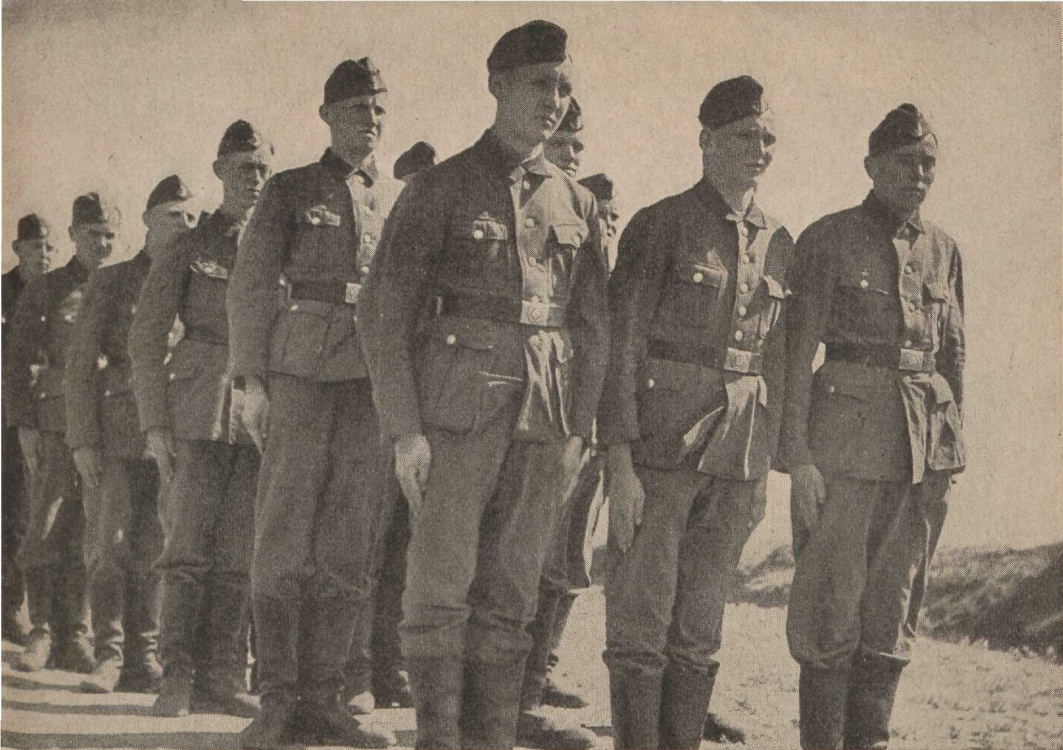

Kamraadide vaheline lõbus ajaviitetus vaheldub

... õppetunniga saksa keeles.

Tõsiselt seisavad nad valveseisakus — meie vabatahtlikud.

Ka „labidapüramiid“ on omaette kunstiks.

Lauldes ja kergel sammul minnakse spordiväljakule.

Tõsised spordiharjutused vahelduvad lõbusa mänguga.

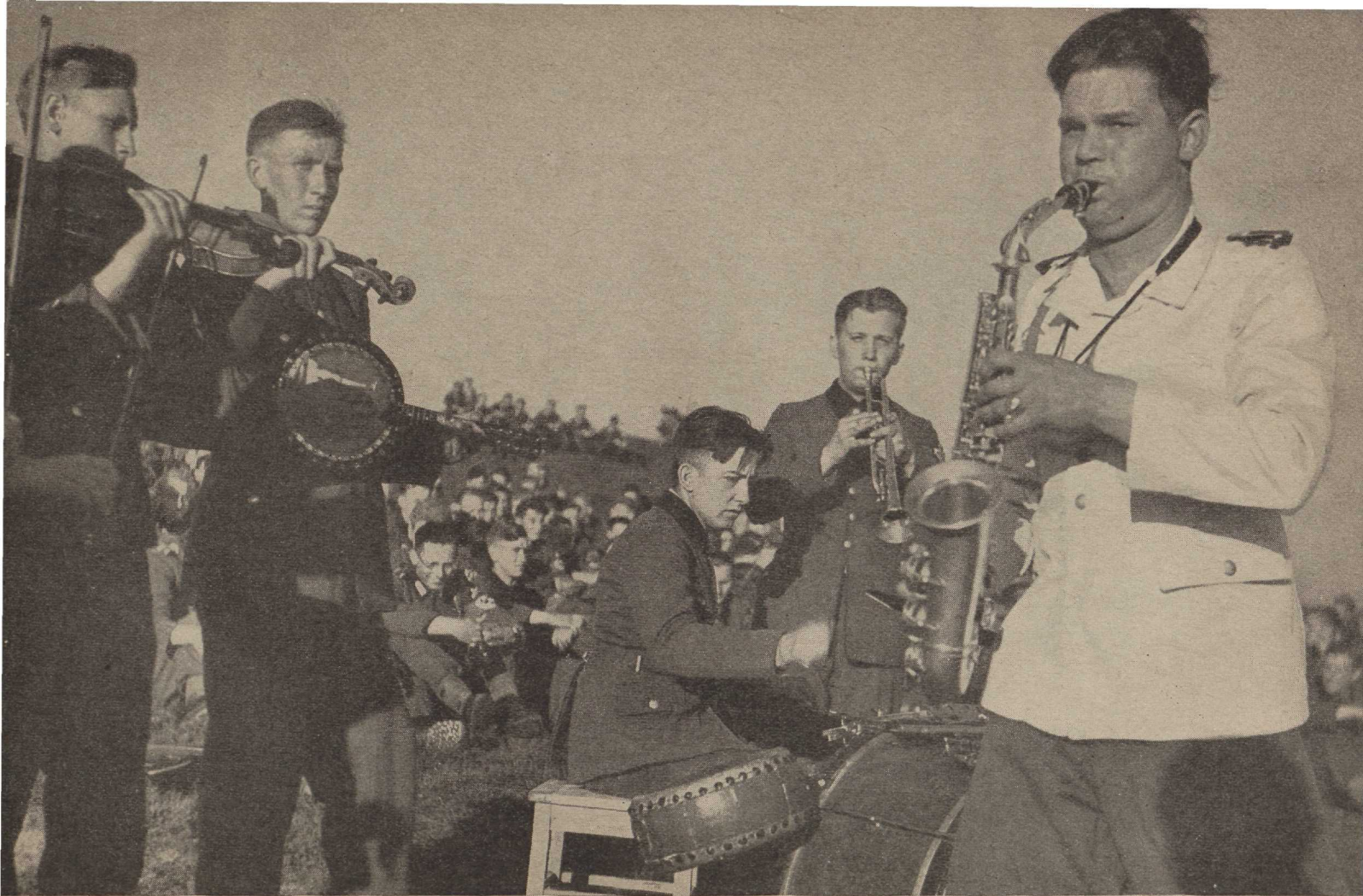

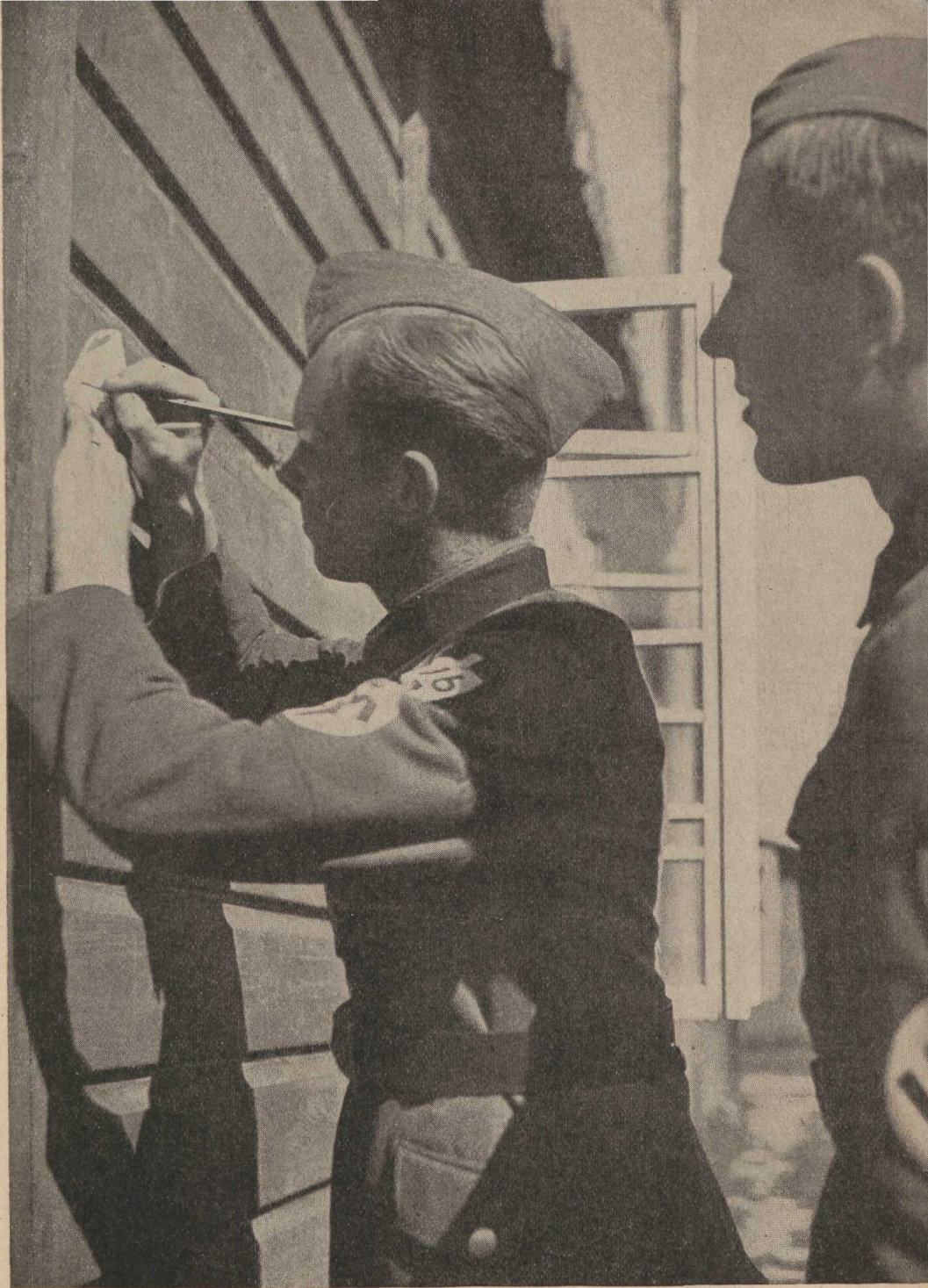
Võimlemine kuuliga teeb paenduvaks ja karastab.

Võidujooks „käruga“.

Improviseeritud laagriorkester mängib lõbusaid viise operetidest ja helifilmidest.

Veel paar tervitust vanemaile ja pruudile kodumaale, sest kirjakandja on juba kohal!

Seal on minu kodumaa.

Töteenistuslase ilme.

Evening in Paris

Albumen & Maniche

Dancey Time till — 2:44. 235-24⁰⁰
midnight news

- 1) This is the Army, Mr. Jones!
- 2) I'm mad ~~at~~ myself by Bullions
- 3) My silent love by James ^{Wick}
- 4) My heart tells me by Selvester
- 5) How sweet you are by Aida Benjamin and her girls
- 6) Baby, please stop and think about me. by Eric White
Miss Kyrle
- 7) Sensations the dreamy
- 8) Stop the aeroplane
- 9) Kiss me ~~again~~ Ambrose
Allen Cooper
- 10) Good night, sweetheart.

3 II 44. 23²⁵ - 24⁰⁰

- 1) Sunday, Monday always. here
- 2) ~~The room of the club~~ here
- 3) Fare it! Last a here! Billy and the King
- 4) ~~The paper will~~ here
- 5) ~~Jumping my heart~~ King
- 6) The first time I fell in love
- 7) Had to Spring
- 8) I'm mad by myself.
- 9) I wonder, why?

Ar 942 SE
Meie 12390